

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

8. Cur perseuerent qui perseuerant; cur etiam alij non perseuerent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

CAPVT VIII.

Cur perseverent qui perseverant, cur etiam alij non perseverent.

CUm enim causa vel perseverantiæ vel retrocessionis animaduersa fuerit, illam tenere, hanc cauere promptum fuerit. Quid ergo? veriùsque, & apertius dici potest, quàm si dixerò,

Omnes qui perseverant, ad vltimum vsque perseverare velle, & quia ad vltimum vsque voluere, perseverauerunt? At verò qui retrorsum abierunt, ideo non perseverarunt, quia aliò conuersa voluntate, in eodem vero bono permanere noluerunt. Velis ergo, & fac vt semper inflexa voluntate velis, (quis te volentem, vt nolis, coget?) faciendoque vt semper velis, perseverabis. Numquid, inquis, sine Deo? ablit, imò maximè cum Deo, ideoque oprabilius, quia cum Deo: qui si optionem dederit, vel non nisi cum eo, & per eum bonum posse, vel etiam sine illo posse; certè longè potius est, sine illo nihil posse, & cum illo posse, quàm sine illo aliquid posse: nimis enim periculose stat, quicumque creaturæ cuiusuis auxilio solo stat. Sine illo igitur non poteris, cum illo poteris: dedit velle, dedit incipere, dedit in hanc diem posse; idque dando, quod difficilius erat dedit: quippe facilius est inceptum bonum persequi, quàm nondum cœptum, multisque in aditu difficultatibus obseptum, aggressum esse, cœpisse, promouisse. hæc non cogitanti qui dedit; cætera, volenti, petenti, instanti non negabit: nec vquam ille te deseret, illum nisi prior deseras.

Attamen vt prior illum non deseras, gratia, & magna eius gratia opus est; non negabit, si benè petieris, si semper gratus & humilis fueris; vt autem benè petas, vt semper gratus & humilis degas, & hoc ipsum gratia Dei nostri est: vt omnino nihil sit quod nos à nostris malis liberet, nisi gratia Domini nostri Iesu Christi Saluatoris optimi. Cùm autè in eius liberalissima potestate hoc esse positum sciamus, ò quantum hinc nobis firmissimæ spei accrescit! qui enim semetipsum pro nobis donauit, quid nobis denegare de suis donis posset? negat nolentibus, volentibus donat, sed & volentes facit. quid enim? Conuertimini, inquit, ad me, & conuertar ad vos: planè fideliter, liberaliter, benignè: sed & Conuerte nos Domine ad te, & conuertemur, respondet animus verax, humilis & gratus. Conuertitur, si conuertimur; conuertimur, si conuertit; adhærescimus si adhærescit, adhærescit si adhærescimus. ò profundum! ò mysterium & abyssus! ò iustissimam à diuina semper misericordia pendendi, ad eam in omnibus confugiendi occasionem!

Sed

Sed ita se rem habere, idq; quo fructu vt sciamus; occurrat nobis innumerabilia propè esse, quæ hominû alijs dantur, alijs non dantur à Deo, apud quem nō est acceptio personarum, neq; tamen aut tribuuntur aut negantur voluntatum merentium, aut non merentium respectu pensatō. eiusmodi sunt celeritates, vires, bonæ valetudines, pulcritudines corporum, ingenia mirabilia, & multarum artium capax natura: item quæ quæ accedunt extrinsecus, vt opulentia, nobilitas, honores, & cætera huiusmodi, quæ quisque vt habeat, non nisi in Dei est potestate: minimè verò vel in electione, vel in hominum meritis. Iam si in tam multis hæret ratio humana, si cur vnū alicui detur quod alij negetur, ignorat, nec huius ignorationis dolore tangitur: quid mirum si in excellentiorum gratiæ donorum distributione cæcutiat, causamque cur id ira fiat, reperire nō possit? sed ea, vt benè quidam dixit, cur non satis rationem videamus, est optima ratio, nostræ rationis infirmitas. Hoc benè obseruauerat ille idem August. cū scriberet: *Hic si à me quaratur, cur eis Deus perseuerantiam non dederit, quibus eā qua Christianè viuerent, dilectionē dedit; me ignorare respondeo. Non enim arroganter, sed agnosces modulum meum, audio dicentem Apostolum: O homo tu quis es, qui respondeas Deo? Et, O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei, quàm inscrutabilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius! Quantum itaque nobis iudicia sua manifestare dignatur, gratias agamus; quantum verò abscondere, non aduersus eius consilium murmuremus, sed hoc quoque nobis saluberrimum esse credamus. Et quibusdam interiectis: Mirandum est quidem, multumq; mirandum, quòd filius suis Deus quibusdam quos regenerauit in Christo, quibus fidem, spem, dilectionem dedit, non dat perseuerantiam, cū filiis alienis sceleratāta dimittat, atque impartita gratia sua, faciat filios suos. Quis hoc non miretur? quis hoc non vehementissimè stupeat?*

Ita quidem sanctus ille Pater, nihil de bonitate, liberalitate, misericordia & gratia Dei detractum putans, si merè gratis, pro diuinæ voluntatis beneplacito, efficacem perseuerantiæ gratiam illis dari assereret quibus vniquam datur. Neque verò hinc animi contrahuntur, attolluntur potiùs: numquam enim virtuti repugnare, quin potiùs non nisi suffragari solet veritas. Quid enim? *an timendum est ne tunc de se homo desperet, quando spes eius ponenda demonstratur in Deo; non autem desperaret, si eam in seipso, superbissimus & infelicissimus poneret: absit hoc à Christianis, absit à Religiosis: quos verius & sanctius est eiusdem Sancti verbis excitatos monere; Vos, inquit, etiam ipsam obediendi perseuerantiam à patre luminum, à quo descendit omne datum optimum, & omne donum perfectum, sperare debetis, & quotidianis orationibus poscere, atque hoc faciendo, considerare non vos esse à predestinatione populi eius alienos, quia etiam hoc vt faciatis, ipse largitur. Absit autem à vobis, ideo desperare de vobis, quoniam spem vestram in ipso habere iubemini, non in vobis. Maledictus enim omnis qui spem habet in homine. Et, Bonum est considerare in Domino quam considerare in homine, quia beati omnes qui confidunt in eum. Hanc spem tenentes, seruite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. Quoniam de vita æterna quam*

C

filij

filiis promissionis promisit non mendax Deus ante tempora aeterna, nemo potest esse securus, nisi consummata fuerit ista vita, qua tentatio est super terram: sed faciet nos perseverare in se, usque in eius vitae finem, cui quotidie dicimus, Ne nos inferas in tentationem.

Quod igitur, vel timemus vel diffidimus, non de illo timeamus, non diffidamus, sed de nobis tantum: nemo alia quam sua culpa, nequaquam autem Dei, à perseverantia excidit, nemo alium quam se ipsum iure causari potest. Qui suam in bono voluntatem obfirmaverit, quamdiu obfirmaverit, à bono non recedet, perdurabit, perseverabit: te ergo obfirma; obfirmatum non reuellet Deus; firmabit magis.

Lib. 3. contra
viciu. vita
monast.

Sed cadunt multi, homo sum, humani à me nihil alienum duco; scio, si cecideris alienum ab homine non fuerit; sed numquid alienum fuerit si steteris? numquid non perstant etiam multi? fortes quam ignavos æmulari præstat: nec est capitalior victoriæ hostis, quam torpens desperatio. Panicum hunc & verè faruum pavore refellit aliquando, Græciæ os aureum Chrysostomus, docuitque; si de perseverantia timendum foret, iustiores multò causas esse de secularibus quam de Religiosis timendi, optimæque spei hos esse longè pleniore. Primò itaque referens quid alij objiciant, ita loquitur: Vnde nobis constabit, inquiunt, quòd stabit ille, perseverabit, neque proposito decidet omnino: multi enim exciderunt. Et ego tibi respondebo: Vnde verò tibi constat, quòd non persistet, neque perseverabit? Multi enim sunt qui perseveraverunt, & quidem longè plures, quam qui exciderunt. Itaque istorum gratia magis considerandum est, quam illorum metuendum. Docet deinceps, difficilius esse (quod in confesso relinquimus) perseverare in sæculo, multis in negotijs ac implicamentis, quam in Religiosa quiete; & addit, Quam igitur iniquum simul & indignum est, vbi quidem sunt spei optimæ pleræque, indicia manifesta, & viciniora, ibi desperare & tremere: vbi verò spes ipsa & longinquior est, & tantis impedimentis intercipitur, illic non desperare; imò verò rei difficillimæ spes sibi maximas proponere? & mox, An verò si cum vrbe, & vxore, & familia & domo, servuari quis potest; non longè id facilius, aptius, melius poterit, si fuerit is liber? Quid est ergo quòd salutem ibi desperes, vbi minimè debueras: ibique, non metuas, vbi maxime pavere debuisti? Et sanè hoc ipsum non falsè minùs quam lepidè à B. illo Egidio (qui in primis Franciscanæ familiæ enituit) viris ditissimis, & honore florentibus responsum esse Religiosis annalibus scribitur: cum enim Egidij preces apud Deum, pro se viri illi petissent: Quin potius, inquit, meum est, vestras enixius implorare. Mirantur illi; suaque, hominum omni commodorum copia fruentium, orationes, Religiosi, & sibi præseueri hominis precibus non conferendas contendunt. at ille; Quid enim? pannosus, pauper, ieiunus, aliena lege, alieno nutu vivens, æternitatem gloriæ vix trepidus expecto: vobis verò fiduciæ tantum superest, vt per honores, diuitias, & omnia secundissima, ad æternitatis palmam manus interritas potrigatis. nonne

igi-

igitur æquum est, vt meretriculo præfidentiores, auxilio sint & præsidio?

Cerrè si seposita prauæ consuetudinis corruptela, & deceptore affectu se quisque consulat, non erit qui neget, cum bonis bonum esse; sepositis ad vitia inuitamentis vitiosos mores effugere; vnà cum currentibus, rapi & currere, longè facilius esse, quàm inter malos esse bonum, inter omnis generis illecebras continentem, inter cessantes, vel etiam in contraria currentes à recto cursu non desistere, non cessare. Ex his autem quod consequens est, confectum volo, vt, si quibus perseverantia est facilis, illa sit Religiosis; si quibus est illa speranda, expectanda, sit sanè Religiosis, quorum vita, vt ne in prauum corrum-
pi, vtque in recto semper vigere possit, omni præsidiorum genere videtur ob-
uallata. Diuina sunt, à vocatione, à prouidentia Dei, à Beatissima Virginis, Angelorum & Sanctorum patrocinio auxilia; diuina, an humana dicam, vel si
autem *ἡδυπραγία*, aut *ἡεὐδαιμόνεια*, quæ à regulis diuinitus inspiratis, quæ à statu, *Id est, ex hu-*
quæ à præpositorum vices Dei gerentium gubernatione permanant, & verò hu- *mano & di-*
mana, quæ confirmant, non desunt plurima, Religiosus ipse conuictus, sacrum *uino mixta.*
domicilium, exempla domestica, occupationes piæ, fermeque præscripta: vt
lædi nequaquam posse videatur, qui vel vnicum id diligenter cauerit, vt intra
sua se munimenta clausum teneat, foras non euagetur incautus. *Vide hæc in*
Plato l. i. de
Bono status
Relig.

Magnæ sunt, fateor, & expauescendæ, huius vitæ quasi procellosi maris tempestates, sed maeste animo sis, nauem conscendisti, vel veriùs, diuina largitate in eam nauem allectus es, quæ firma compage solui nequit, armamentis & omni commearuum genere instructa est, ductoreq; sancto Spiritu, seu lene spirantibus, seu furentibus in aduersa ventis, cursum tenet, portum denique subit. Insanientis igitur mundi procellas, in tua Religionis naui quierè residens, non despectabis tantùm, sed & ridens respectabis: ingentes, montium instar, minabuntur vndarum moles, at illisæ dissilient, & in gracilem spumam dissipatæ vaneſcent: tu verò siccus, integer, intactus nauigatione peracta securò gaudio triumphabis. Sed verbo concludamus, perseverabunt, qui in sua probata & verò proba Religione permanebunt. Vt autem permaneant, facient imprimis quæ sequuntur.

CAPVT IX.

Quæ ad Perseuerantiam faciant.

SEd iam ad enumerationem quorundam, quæ ad perseuerantiam maximè conducunt, veniendum nobis est. Erit quidem, quòd vel alium re-
tum ordinem, vel alia plura & diuersa nonnemo desideret: sunt enim plu-
rima quæ perseuerantiam muniunt, quippe illi virtus omnis, prudentia om-
nis